


**Міністерство освіти і науки України  
Львівський національний університет імені Івана Франка  
Відокремлений структурний підрозділ  
«Педагогічний фаховий коледж  
Львівського національного університету імені Івана Франка»**

**ЗАТВЕРДЖЕНО**

На засіданні циклової комісії викладачів  
фахових дисциплін початкової освіти  
(протокол № 1 від «30» 08 2021р.)

Голова циклової комісії  Г.В.Подановська

**СИЛАБУС З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ  
«МЕТОДИКА ОРГАНІЗАЦІЇ ГУРТКОВОЇ ТА КРАЄЗНАВЧОЇ  
РОБОТИ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ»**

Освітньо-професійний ступінь	«фаховий молодший бакалавр»
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	013 Початкова освіта
Освітньо-професійна програма	Початкова освіта
Форма навчання	денна

# Силабус курсу «Методика організації гурткової та краєзнавчої роботи в початковій школі»

**2021-2022 навчального року**

<b>Назва курсу</b>	«Методика організації гурткової та краєзнавчої роботи в початковій школі»
<b>Адреса викладання курсу</b>	вул. Туган-Барановського, 7
<b>Циклова комісія за якою закріплена дисципліна</b>	Фахових дисциплін початкової освіти
<b>Галузь знань, шифр та назва спеціальності</b>	01 Освіта/Педагогіка, 013 Початкова освіта
<b>Викладач курсу</b>	Соболевська Оксана Богданівна
<b>Контактна інформація викладачів</b>	<a href="mailto:oksana.sobolevska@lnu.edu.ua">oksana.sobolevska@lnu.edu.ua</a> <a href="mailto:goruslavuchi1@ukr.net">goruslavuchi1@ukr.net</a>
<b>Консультації з курсу відбуваються</b>	У день викладання курсу відповідно до розкладу (вул. Туган-Барановського, 7, каб.1). Також проводяться онлайн консультації на платформі Microsoft Teams. Для погодження часу онлайн консультацій слід писати на електронну пошту викладача.
<b>Сторінка курсу</b>	<a href="https://pedcollege.lnu.edu.ua/course/metodyka-orhaniz...ochatkova-osvita">https://pedcollege.lnu.edu.ua/course/metodyka-orhaniz...ochatkova-osvita</a>
<b>Інформація про курс</b>	Вибіркова навчальна дисципліна вивчається студентами II-го курсу, спеціальності 013 Початкова освіта впродовж третього семестру в обсязі 2 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
<b>Коротка анотація курсу</b>	Курс розроблено таким чином, щоб формувати у здобувачів вміння та навички організовувати гурткову та краєзнавчу освітню роботу в початковій школі; сприяти розвитку абстрактного, логічного та творчого мислення; використовувати різноманітні методи, форми, засоби організації творчої роботи та активного залучення учнів до неї; зацікавити дітей, використовуючи різноманітні види мотивації, враховуючи індивідуальні інтереси.
<b>Мета та цілі курсу</b>	<b>Метою дисципліни</b> - формування у студентів знань та методичних навичок з організації гурткової та краєзнавчої роботи в початковій школі.  Для досягнення мети визначаються такі <b>цілі</b> : - формування сучасних теоретичних та методичних знань з організації гурткової та краєзнавчої роботи в початковій школі; - формування цілісного уявлення про методичні аспекти краєзнавчої та гурткової діяльності;

	<ul style="list-style-type: none"> <li>- ознайомлення студентів з особливостями функціонування гуртків різної спрямованості;</li> <li>- формування знань щодо сучасної класифікації, структури, управління, фінансування в роботі клубів;</li> <li>- формування умінь мислити творчо, ініціативно, самостійно діяти у нестандартних ситуаціях.</li> </ul>
<p><b>Література для вивчення дисципліни</b></p>	<p style="text-align: center;"><b>Основна:</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Долганова Н.Л., Кучеренко Н.Л. Організація діяльності керівника гуртка: навчальний посібник: Кривий ріг, 2020. 45 с.</li> <li>2. Королько А. Основи шкільного краєзнавства. Івано-Франківськ, 2019, 78 с.</li> <li>3. Тумаш А.В. Виховний потенціал гурткової роботи: навчально-методичний посібник. Коростень, 2019. 32 с.</li> </ol> <p style="text-align: center;"><b>Допоміжна:</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Брижак Н.Ю. Методика гурткової та клубної роботи в загальноосвітніх та позашкільних навчальних закладах : навчальний посібник. Київ: Логос, 2017. 126 с.</li> <li>2. Галасюк С.С., Нездоймінов С.Г. Організація туристичних подорожей та екскурсійної діяльності: навчальний посібник. Київ: ЦУЛ, 2020. 178 с.</li> <li>3. Збірник програм гуртків, факультативів, курсів за вибором. Навчальні програми з 1 по 11 класи. Київ: Літера ЛТД, 2019. 480 с.</li> <li>4. Кравець Н.В. Краєзнавча робота в контексті навчально-виховної діяльності сучасного закладу освіти. Дубно, 2016. 156 с.</li> <li>5. Костенко Л.Д. Позашкільна освіта України в першій половині ХХ століття. Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітніх школах. №74. Т 1. 2021 .</li> <li>6. Пітко С.Б. Методичний путівник керівника гуртка сучасної школи та позашкілля. Частина 1. Львів: ЛОППО, 2019. 35 с.</li> <li>7. Міщенко Л. Організація гурткової роботи: посібник. Київ: Основа, 2015. 336 с.</li> <li>8. Організація гурткової роботи в дошкільних навчальних закладах / авт.-уклад. Л. Б. Міщенко. Харків: Вид. група «Основа», 2015. 333 с.</li> <li>9. Сліпчишин Л.В. Методичні засадивпровадження сучасних підходів у роботу гуртків: посібник. Львів: СПОЛОМ, 2015. 116 с.</li> </ol> <p>Інтернет-ресурси:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Наказ МОН України №676 «Про затвердження Типових навчальних планів для організації навчально-виховного процесу в позашкільному навчальному закладі системи Міністерства освіти і</li> </ol>

	<p>науки України» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <a href="http://metodnet.at.ua/load/nakaz_mon_ukrajini_vid_22_07_2008_roku_676_pro_zatverdzhennja_tipovikh_navchalnih_planiv_dlja_organizaciji_navchalno_vikhovno_go_procesu_v_pozashk/1-1-0-88">http://metodnet.at.ua/load/nakaz_mon_ukrajini_vid_22_07_2008_roku_676_pro_zatverdzhennja_tipovikh_navchalnih_planiv_dlja_organizaciji_navchalno_vikhovno_go_procesu_v_pozashk/1-1-0-88</a></p> <p>2. Положення про позашкільний навчальний заклад, затверджене постановою Кабінету Міністрів України № 433 (зі змінами, які затверджені постановою Кабінету Міністрів України №769 «Про внесення змін до Положення про позашкільний навчальний заклад») [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <a href="http://dolino.ucoz.ru">http://dolino.ucoz.ru</a></p> <p>3. Сліпченко О. В. Організація роботи шкільних клубів. Навчально-методичний посібник [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <a href="http://refs.in.ua/cherkasekoyi-oblasti-slipchenko-olena-vitaliyivnaorganizaciya.html">http://refs.in.ua/cherkasekoyi-oblasti-slipchenko-olena-vitaliyivnaorganizaciya.html</a></p>
<b>Тривалість курсу</b>	3 семестр, 60 год., 2 кредити.
<b>Обсяг курсу</b>	36 години аудиторних занять, з них: 18 год. - лекційних занять, 18 практичних занять; 24 години самостійної роботи.
<b>Очікувані результати навчання</b>	<p>Після вивчення курсу студенти повинні <b>знати</b>:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- основні принципи організації гурткової та краєзнавчої діяльності;</li> <li>- специфічні особливості функціонування гуртків та клубів;</li> <li>- методiku організації гурткової роботи в початковій школі;</li> <li>- методичні аспекти курування клубною та гуртковою діяльністю.</li> </ul> <p><b>вміти</b>:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- аналізувати спеціальну науково-методичну літературу;</li> <li>- творчо використовувати отримані знання під час розв'язування ситуаційних завдань;</li> <li>- володіти науково-методичними даними з методики організації краєзнавчої та гурткової роботи;</li> <li>- організувати гурткову роботу дітей початкових класів;</li> <li>- підготувати проект клубу чи гуртка;</li> <li>- користуватися навчальними програмами з різних видів гурткової роботи;</li> <li>- складати план-конспект гурткового заняття;</li> <li>- проводити гурткові заняття із застосуванням особистісно орієнтованих технологій організації позаурочної діяльності.</li> </ul> <p><b>Набудуть компетентності:</b></p> <p>Загальні компетентності:</p> <p>ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК 4. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК 5. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК 6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК 7. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.</p> <p>Спеціальні компетентності:</p> <p>СК 1. Здатність до застосування системи психолого-педагогічних знань і умінь, що є базовими для реалізації змісту</p>

	<p>освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти.</p> <p>СК 2. Здатність до планування, моделювання, конструювання, проектування, організації освітнього процесу в початковій школі.</p> <p>СК 4. Здатність дотримуватись вимог нормативно-правових документів, що регламентують організацію освітнього процесу в початковій школі.</p> <p>СК 6. Здатність визначати мету та завдання освітнього процесу, коригувати його шляхом зіставленням проміжних результатів із запланованими;</p> <p>СК 9. Здатність до відстеження динаміки та забезпечення підтримки особистісного розвитку дитини в освітньому процесі</p>
<b>Програмні результати навчання:</b>	<p>РН 3. Планувати роботу вчителя, а саме здійснювати: календарно-тематичне планування змісту освітніх галузей, поурочне планування, змісту освітніх галузей, поурочне планування, планування виховної роботи, планування професійного саморозвитку вчителя.</p> <p>РН 5. Розуміти сутність, принципи, зміст, методи, форми та організацію процесу навчання, виховання і розвитку молодших школярів.</p> <p>РН 8. Забезпечувати підтримку особистісного розвитку дитини в освітньому процесі.</p> <p>РН 14. Враховувати при створенні освітнього середовища індивідуальні потреби учнів.</p> <p>РН 15. Розуміти мету, систему цінностей та завдання професійної діяльності вчителя та усвідомлювати свою роль (місію) як педагога початкової школи.</p>
<b>Ключові слова</b>	Гурток, екскурсія, виставка, краєзнавство, факультативи, секції, планування гуртка, програма гуртка, заняття, план-конспект.
<b>Формат курсу</b>	Очний (денний). Проведення лекцій і консультацій для кращого розуміння тем
<b>Теми</b>	Подано у таблиці
<b>Підсумковий контроль, форма</b>	Залік у кінці семестру.
<b>Пререквізити</b>	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань зі сучасної української мови, культури мовлення, педагогічної майстерності достатніх для сприйняття категоріального апарату з навчальної дисципліни.
<b>Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу</b>	Лекції, презентації, інтерактивні вправи, творчі індивідуальні, групові та підгрупові завдання.
<b>Необхідне обладнання</b>	Персональний комп'ютер, проектор, таблиці, програми.
<b>Критерії оцінювання</b>	Оцінювання знань студентів здійснюється впродовж семестру за 100-бальною шкалою за такими видами робіт:

<p><b>(окремо для кожного виду навчальної діяльності)</b></p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- модульні контрольні роботи. Передбачено дві модульні контрольні роботи. Студент за одну контрольну роботу може отримати 25 балів (25x2 = 50);</li> <li>- практичні заняття. За усне опитування студент впродовж семестру накопичує 35 балів. Програмою передбачено 7 практичних занять. За одне практичне заняття - 5 балів. Кількість балів, які студент може отримати за усні відповіді подано в таблиці.</li> <li>- самостійна робота. За самостійну роботу впродовж семестру студент набирає 15 балів.</li> </ul> <p>Очікується, що письмові роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями і характеризуватимуться самостійністю суджень та вмінням робити власні висновки. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для незарахування викладачем, незалежно від масштабу плагіату, обману.</p> <p>Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем, виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студент заохочується до використання також й іншої літератури, якої немає серед рекомендованих.</p> <p>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>
<p><b>Питання до заліку</b></p>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Нормативно-правова база організації гурткової роботи.</li> <li>2. Інструкція з охорони праці при проведенні екскурсій.</li> <li>3. Організація роботи клубу у загальноосвітньому навчальному закладі.</li> <li>4. Планування роботи гуртка.</li> <li>5. Матеріально-технічна база гуртка.</li> <li>6. Здійснення керівництва гуртковою та краєзнавчою діяльністю.</li> <li>7. Охарактеризуйте основні засоби організації клубної та гурткової роботи спортивного типу з дітьми початкових класів.</li> <li>8. Види гуртків та секцій.</li> <li>9. Комплектація гуртків та тривалість занять.</li> <li>10. Класифікація груп, гуртків та інших творчих об'єднань.</li> <li>11. Функції керівника гуртка.</li> <li>12. Опишіть особливості клубної форми організації фізкультурно-оздоровчої роботи.</li> <li>13. Схема керування гуртком.</li> <li>14. Навчальні програми. Авторські навчальні програми гуртків.</li> <li>15. Складання плану-конспекту гурткового заняття.</li> <li>16. Методичні аспекти проведення екскурсії.</li> <li>17. Організація виставок, олімпіад, турнірів, конкурсів трудової майстерності.</li> <li>18. Проектування та складання необхідної документації керівника гуртка.</li> <li>19. Масові форми виховної роботи.</li> <li>20. Індивідуальні форми виховної роботи.</li> </ol>

	<p>21. Групові форми виховної роботи.</p> <p>22. Інформаційне, технічне, медичне та інші види забезпечення роботи гуртка.</p> <p>23. Вибір індивідуальних творчих завдань для кожного гуртківця. Підбір матеріалу.</p> <p>24. Варіанти стратегії створення сучасного гуртка.</p> <p>25. Посадова інструкція керівника гуртка.</p>
<b>Опитування</b>	Анкету з метою оцінювання якості курсу буде надано після вивчення курсу.

### *Схема курсу*

<b>Тиждень</b>	<b>Тема занять</b>	<b>Форма діяльності та обсяг годин</b>	<b>Термін виконання</b>
<b>Змістовий модуль I. Особливості організації гурткової та краєзнавчої діяльності в початковій школі</b>			
1.	<b>Тема 1.</b> Система позашкільної освіти. Мета та основні завдання позашкільної освіти. Історичні аспекти розвитку позашкільної освіти. Історія розвитку гурткової діяльності .	Лекція – 2 год, самостійна робота – 2 год.	02.09.21
2.	<b>Тема 2.</b> Основні принципи організації гурткової та краєзнавчої роботи. Принципи організації позаурочної та позашкільної роботи. Нормативно правова база організації клубів та гуртків. Закон України "Про позашкільну освіту".	Лекція – 2 год, самостійна робота – 2 год.	09.09.21
3.	<b>Тема 3.</b> Гурткові заняття і їх характеристика. Зміст і основні напрями роботи у гуртках. Освітній, розвивальний і виховний потенціал учнівських гуртків. Організація і напрями роботи гуртків. Види та специфічні особливості клубів та гуртків різного спрямування.	Практичне заняття – 2 год, самостійна робота – 2 год.	16.09.21
4.	<b>Тема 4.</b> Методи роботи з гуртківцями. Масові заходи - екскурсії, походи з вивчення мистецтва рідного краю; читацькі конференції з оглядом книг про мистецтво; проведення ранків, свят з різноманітної тематики. Проведення технічних і художніх виставок та ранків.	Практичне заняття – 2 год, самостійна робота – 2 год.	23.09.21
5.	<b>Тема 5.</b> Гурткова діяльність. Види гуртків. Типи гуртків. Спортивно-технічні гуртки. Гуртки художньо образотворчого спрямування. Організація краєзнавчих гуртків.	Лекція – 2 год, самостійна робота – 2 год.	30.09.21
6.	<b>Тема 6.</b> Типи шкільних клубів. Клубна	Лекція – 2 год,	07.10.21

	година. Форми організації позашкільної роботи з учнями початкових класів. Структура занять у гуртку. Розклад занять у гуртку. Графік роботи керівника гуртка.	самостійна робота – 2 год.	
7.	<b>Тема 7.</b> Організація керівництва гуртком. Перспективний та календарний плани гурткової діяльності. Тривалість гурткових занять. Розподілу робочого часу. Обов'язки та відповідальність керівника гуртка.	Практичне заняття – 2 год, самостійна робота – 2 год.	14.10.21
8.	<b>Модульна контрольна робота 1.</b>	Практичне заняття – 2 год.	21.10.21
<b>Змістовий модуль II. Методика організації гурткової та краєзнавчої діяльності в початковій школі</b>			
9.	<b>Тема 8.</b> Масові форми виховної роботи. Групові та індивідуальні форми виховної роботи. Гуртки художньої самодіяльності. Методика індивідуального виховного впливу. Форми роботи: факультативи, гуртки, фестивалі, конкурси, олімпіади, зустрічі, концерти, спортивні змагання, туристичні походи.	Лекція – 2 год, самостійна робота – 2 год.	28.10.21
10.	<b>Тема 9.</b> Комплектація гуртків та секцій різного спрямування. Вікова та творча градація гуртків. Роз'яснення до наповнюваності гуртків. Роз'яснення до структури навчального року.	Практичне заняття – 2 год, самостійна робота – 2 год.	04.11.21
11.	<b>Тема 10.</b> Проектування та складання необхідної документації керівника гуртка. Методичні матеріали керівника гуртка. Вказівки до ведення журналу планування та обліку гуртка. Наочний та роздатковий матеріал під час занять у гуртку. Факультативні заняття.	Практичне заняття – 2 год, самостійна робота – 2 год.	11.11.21
12.	<b>Тема 11.</b> Зміст навчального матеріалу на гурткових заняттях. Вибір індивідуальних творчих завдань для кожного гуртківця. Підбір матеріалу. Варіанти стратегії створення сучасного гуртка.	Лекція – 2 год., самостійна робота – 1 год.	18.11.21
13.	<b>Тема 12.</b> Навчальні програми. Авторські навчальні програми гуртків. Структура програми. Розділи програми. Розробка програми гуртка.	Лекція – 2 год, самостійна робота – 1 год.	25.11.21
14.	<b>Тема 13.</b> План роботи керівника гуртка. Складання плану-конспекту гурткового	Практичне заняття – 2 год, самостійна	02.12.21



	заняття. Види конспектів. Структура конспекту. Написання плану-конспекту занять у гуртку	робота – 1 год.	
15.	<b>Тема 14.</b> Методичні аспекти проведення екскурсії.. Підготовка до екскурсії. Ефективність екскурсій.	Лекція – 2 год, самостійна робота – 1 год.	09.12.21
16.	<b>Тема 15.</b> Краєзнавча робота. Ораторська майстерність.	Практичне заняття – 2 год.	16.12.21
17.	<b>Модульна контрольна робота 2.</b>	Практичне заняття – 2 год.	23.12.21
18.	<b>Тема 16.</b> Організація виставок, олімпіад, турнірів, конкурсів трудової майстерності. Підготовка до виставок. Масова комунікація.	Лекція – 2 год.	30.12.21